

انسداد روده چیست؟

انسداد یا گرفتگی روده مشکلی است که در آن غذاها و مایعات به دلیل بسته بودن مسیر، نمی توانند از روده باریک (کوچک) یا روده بزرگ (کولون) عبور کنند.

گرفتگی روده می تواند به دلیل چسبندگی روده که معمولاً بعد از عمل جراحی اتفاق می افتد، وجود کیسه های برآمده ملتهب یا چرکی در دیواره روده ها (دیورتیکولیت)، فتق و یا تومورها ایجاد شود.

بدون درمان پزشکی، قسمت های مسدود روده می میرند و باعث بروز مشکلات جدی می شوند. اما با مراقبت دقیق پزشکی، گرفتگی روده اغلب به طور موفقیت آمیزی برطرف می شود.

علائم گرفتگی روده کدامند؟

- درد شکم که می رود و می آید
- حالت تهوع
- استفراغ کردن
- اسهال
- یبوست
- عدم توانایی برای دفع مدفوع یا خارج کردن گاز روده

دلایل گرفتگی روده چیست؟

۱ - گرفتگی مکانیکی روده باریک

منظور از گرفتگی مکانیکی آن است که چیزی به طور فیزیکی (جسمی) روده را می بندد.

دلایل گرفتگی مکانیکی روده باریک عبارتند از:

- چسبندگی روده:
- نوارهایی از بافت فیبروزی در داخل شکم که می تواند بعد از جراحی ناحیه شکم یا لگن ایجاد شود.
- فتق:
- قسمتی از روده به طرف بخش دیگری از بدن برآمده می شود و بیرون می زند.
- تومورهای روده باریک
- بیماری های التهابی روده مثل بیماری کرون
- پیچ خوردگی روده باریک

۲ - انسداد مکانیکی روده بزرگ

دلایل این نوع انسداد روده عبارتند از:

- سرطان روده بزرگ
- دیورتیکولیت: کیسه های کوچک و برآمده در دیواره روده که ملتهب و عفونی می شوند
- پیچ خوردگی روده بزرگ
- مدفوع فشرده و سفت
- تنگ شدن روده بزرگ در اثر التهاب یا جراحی

ایلئوس فلجی

ایلئوس فلجی می تواند علائم انسداد روده را ایجاد کند، ولی شامل انسداد فیزیکی روده نیست.

در ایلئوس فلجی، مشکلات عضلانی و یا عصبی، انقباض طبیعی عضلات روده را به هم می ریزند و حرکت مواد غذایی و مایعات را در دستگاه گوارشی، آهسته یا متوقف می کند.

ایلئوس فلجی می تواند هر قسمتی از روده را تحت تاثیر قرار دهد و دلایل آن عبارتند از:

- عمل جراحی شکم
- عمل جراحی ناحیه لگن
- عفونت (بیماری های عفونی)
- برخی داروها مانند داروهای ضدافسردگی و یا ضد درد که روی اعصاب و عضلات تاثیر می گذارند.
- اختلالات مربوط به عضلات و اعصاب مانند بیماری پارکینسون

کی نزد پزشک برویم؟

به دلیل مشکلات جدی و خطرناکی که گرفتگی روده می تواند به وجود آورد، بایستی در صورت مشاهده درد شکم و یا سایر علائم انسداد روده، فوراً نزد پزشک بروید و تحت درمان پزشکی قرار بگیرید

راه های تشخیص گرفتگی روده

۱ - معاینه بدنی بیمار توسط پزشک:

۲ - تست های تصویربرداری:

برای اثبات گرفتگی روده، پزشک عکسبرداری با اشعه ایکس از روده و یا سی تی اسکن روده را برای شما می نویسد.

راه های درمان انسداد روده

روش درمان گرفتگی روده بستگی به علت آن دارد، ولی بیشتر اوقات بایستی در بیمارستان بستری شوید.

پزشک برای تثبیت وضعیت شما، کارهای زیر را انجام می دهد:

- سرم غذایی به دست شما وصل می کند تا مایعات مغذی را از این طریق دریافت کنید.
- لوله ای را از طریق بینی وارد معده شما می کند تا هوا و مایعات شکم را برای کاهش ورم آن خارج کند.
- لوله ای باریک و قابل انعطاف (سوند) را وارد ممانه می کند تا از طریق آن ادرار را خالی کرده و برای آزمایش جمع کند.

درمان گرفتگی جزئی مکانیکی روده

اگر گرفتگی مکانیکی روده جزئی باشد و غذاها و مایعات بتوانند تا حدودی از آن عبور کنند، در این صورت غیر از تثبیت وضعیت بیمار در بیمارستان، نیاز به درمان دیگری نیست.

ممکن است پزشک رژیم غذایی کم فیبری را برای شما تجویز کند که هضم و جذب آن برای روده راحت تر باشد.

اگر گرفتگی روده خودبخود برطرف نشود، نیاز به عمل جراحی برای باز کردن روده است.

درمان گرفتگی کامل مکانیکی روده

اگر هیچ غذایی نتواند از روده شما عبور کند و روده کاملاً مسدود باشد، برای باز کردن آن نیاز به عمل جراحی است.

طی این عمل جراحی، قسمت گرفته شده روده و یا هر بخشی از آن که مرده یا آسیب دیده است، برداشته می شود.

درمان انسداد روده فلجی

اگر پزشک تشخیص دهد که گرفتگی روده شما ناشی از ایلئوس فلجی است، یک یا دو روز در بیمارستان، وضعیت شما را کنترل می کند. ایلئوس فلجی اغلب یک مشکل موقتی است و خودبخود بهتر می شود. اگر ایلئوس فلجی طی چند روز بهبود نیابد، پزشک داروهایی را برای انقباض عضلات روده تجویز می کند که می توانند به حرکت غذاها و مایعات در روده کمک کنند. اگر یک نوع بیماری یا دارو باعث انسداد روده فلجی شده باشد، پزشک آن بیماری زمینه ای را درمان می کند و یا مصرف آن دارو را قطع می نماید.

مرکز آموزشی درمانی شهید محمدی بندر عباس.

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت لاله افروز.